

Mae’r ysgol pontio yn ysgol gynradd Gymraeg sydd wedi ei leoli yn yr ardal Llansamlet, Abertawe. Mae gan yr ysgol 517 o ddisgyblion o ddosbarth feithrin i ddosbarth blwyddyn 6. Mae 6.8% o’r disgyblion yn derbyn bwyd rhydd yn ogystal mae tua 18.4% o ddisgyblion yn cael anghenion dysgu ychwanegol (My Local School, 2020). Mae’r mwyafrif o’r disgyblion yn dod o gartref gyda Saesneg fel yr iaith gyntaf gyda dim ond 10% yn dod o gartrefi Gymraeg (Estyn, 2018).

Cymuned

Mae’r ysgol pontio wedi ei leoli yn ardal drefol yn Abertawe gyda lefelau weddol is o ddiweithdra sef tua 14.28%. Gwelwn fod 30.61% o’r preswylwyr yn weithwyr llawn amser ond mae’r mwyafrif o’r prewylwyr wedi ymddeol sef 35.71% (Street Check, 2013). Mae’r lefel diweithdra’r ardal yn 17.32% yn is na’r lefel diweithdra Cymru yn 2011 sef 31.6% (Stats Wales, 2020).

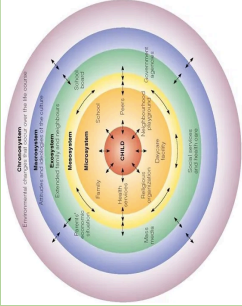
Mae’r ysgol yn llwyddiannus wrth hyrwyddo’r iaith Gymraeg wrth iddyn nhw annog plant i trafod a chy-ddisgyblion ac oedolion trwy gyfrwng y Gymraeg(Estyn, 2018). Mae modd ystyried yr Eisteddfod fel cymuned mae’r ysgol yn cefnogi. Gwelwn fod yr ysgol pontio yn cystadlu pob flwyddyn a bod llawer o’r disgyblion yn aelodau ffyddlon o’r Urdd.

Mae’r ysgol yn trefnu ac yn ymuno a llawer o weithgareddau gyda’r gymuned. Mae modd i unigolion o’r gymuned llogi’r neuadd fawr er mwyn cynnal clybiau allgyrsiol megis gymnasteg neu ddawns. Yn ogystal, mae’r disgyblion yn helpu yn yr ‘Swansea Beach Clean’ gyda rhieni a gwirfoddolwyr. Gwelwn fod plant medru ddatblygu llawer wrth brofiadau personol yn bennaf eu sgiliau cyfathrebu a gwaith tîm. Mae’r cymuned yn rhannu ardal coedwig gyda’r ysgol sydd yn galluogi’r plant gofalu a dysgu am byd natur. Gwelwn berthynas cadarnhaol rhwng yr ysgol a’r gymuned wrth iddyn nhw weithio llaw yn llaw wrth gynnig cyfleoedd a phrofiadau i’r disgyblion yn ogystal â’r preswylwyr.

Mae cydweithio gyda’r gymuned yn fudd mawr i’r ysgol wrth iddo fodlu agwedd disgyblion tuag at addysg a’r byd o’u cwmpas. Mae bod yn aelod o gymuned pe bai yn gymuned pentref neu’r Eisteddfod yn cynorthwyo datblygiad plant ac yn cynnig cyfleoedd newydd.

Y Dysgwr

Mae system eicolegol Bronfenbrenner (1974) yn awgrymu bod datblygiad plentyn yn cael eu ddylanwadu a modelu gan amryw o ffactorau allannol megis amgylchedd a pherthnasoedd (Guy-Evans, 2020).

Cyfeirnod: Bronfenbrenner’s Ecological Systems Theory (Guy-Evans, 2020)

Mae adnoddau sydd ar gael i ddisgyblion gartref megis llyfrau neu wagle i wneud gwaith yn ddylanwad allweddol. Mae amgylchedd addysgu da yn holl bwysig wrth gynorthwyo datblygiad plant (Parentzone, 2021).

Er mwyn cefnogi datblygiad plentyn mae’n hanfodol bod athrawon yn ystyried sefyllfa pob plentyn wrth gynllunio gwersi. Bydd pob plentyn yn cael agwedd gwahanol tuag at addysg pe bai yn gadarnhaol neu yn negyddol. Mae’n bwysig felly i gynnig atgyfnerthiad positif ym mhob gwern er mwyn modelu agwedd bositif yn y disgyblion (Ministry of Education, 2016).

Mae cynnig cefnogaeth gyson yn ogystal â sicrhau lles yn holl bwysig wrth i ddisgyblion datblygu a symud trwy fywyd (Hwb, 2021). Mae datblygiad yn annatod i’r cwriclewm felly mae’n bwysig bod disgyblion yn derbyn addysg deg (Hwb. 2021). Mae’n allweddol bwysig bod athrawon yn ystyried felly bydd plant yn ddatblygu ar gyflymder wahanol . Mae’n bosib bydd rhaid i rhai unigolion derbyn cymorth ychwanegol oherywdd bod ganndyn nhw anghenion dysgu ychwanegol.

Fy Ysgol

Mae’r ysgol yn ysgol gynradd gymraeg gyda cymysg o ddigybllion rhwng yr oedran 3-11 mlwydd oed. Mae’r ysgol yn cynnal dosbarth cyn-feithrin ble mae modd i blant o dan tair mlwydd oed i fynychu’r ysgol cyn iddyn nhw ymuno ar ddosbarth meithrin yn y blwyddyn acedemaidd. Mae’r plant yn symud trwy’r ysgol gan ddechrau yn y feithrin hyd at blwyddyn 6 fel pob ysgol arferol yng Nghymru.

Er mwyn sicrhau bod y disgyblion yn cymryd perchnogaeth dros eu haddysg a chael mewnbwn academaidd mae’r ysgol yn cynnal ‘llais y disgybl’. Mae hyn yn galluogi’r disgyblion i ddysgu trwy brofiadau personol pe bai yn daith academaidd neu newid strwythur dosbarth. Yn ogystal, mae ymuno a chlybiau a chynghorau ysgol megis ‘Cyngor Hawliau Plant’ yn annog plant i gydweithio nid dim ond gyda chyd-ddisgyblion ond hefyd y gymuned ehangach megis cefnogi elusennau lleol (Estyn, 2018). Mae’r ysgol yn cydweithio llawer gyda’r gymuned wrth iddyn nhw gynllunio gweithgareddau gyda ‘Plantasia’ a’r heddlu er mwyn dysgu’r plant am y byd o’u cwmpas.

Mae’n amlwg bod yr ysgol pontio yn pwysleisio ar bwysigrwydd gydweithio rhwng yr ysgol a’r cartref. Cynigwyd cwrs Cymraeg i rieni'r disgyblion yn ogystal â llyfrau Cymraeg megis “Dysgu gyda Sam”. Mae hyn yn galluogi bod gan ddisgyblion cymorth yn y cartref yn ogystal ar ysgol ynglŷn â’u safon iaith a gwaith academaidd. Cynlluniwyd ‘diwrnod rhiant’ ble mae rhieni yn gwario diwrnod yn yr ysgol yn helpu plant gyda gwaith a gweithgareddau.

Cyfeirnod: Keep Wales Tidy, 2017

Y Cwricwlwm

Pwrpas y cwricwlwm Newydd 2022 yw nid i “addysgu” plant ond i gefnogi datblygiad plant wrth weithio tuag at y pedwar diben (Llywodraeth Cymru, 2017). Gwelwn bwyslais ar blant yn cymryd perchnogaeth dros eu haddysg gydag athrawon a’r gymuned yn cefnogi’r unigolyn. O ganlyniad, bydd profiad personol yr unigolyn gyda’r gymuned yn modelu sut fath o ddinasyddion a disgyblion mae’r unigolyn (Llywodraeth Cymru, 2020).

Llyfryddiaeth

Estyn (2018) *Adroddodiad ar fy hysgol pontio*.

Ar gael yn: https://www.estyn.gov.wales/system/files/2020_08/Ysgol%2520Gynradd%2520Gymraeg%2520L%25C3%25B4n%2520Las%2520en.pdf

(Darllenwyd: 1 Ionawr 2021)

Gwefan Ysgol Pontio (2020) *Adnoddau Dysgu Cymraeg*.

Ar gael yn: <https://www.ygglonlas.co.uk/adnoddau-dysgu-cymraeg-welsh-learning-resources/>

(Darllenwyd: 1 Ionawr 2021)

Gwefan Ysgol Pontio (2020) *Dosbarthiadau*

Ar gael yn: <https://www.ygglonlas.co.uk/dosbarthiadauclasses/>

(Darllenwyd: 1 Ionawr 2021)

Guy-Evans, O (2020) *Bronfenbrenner's ecological systems theory*. Simply Psychology.

Ar gael yn: <https://www.simplypsychology.org/Bronfenbrenner.html>

(Darllenwyd: 2 Ionawr 2021)

Hwb (2020) *Cefnogi taith dysgwyr ar hyd y continwwm 3 i 16*.

Ar gael yn: <https://hwb.gov.wales/cwricwlwm-i-gymru/cefnogi-cynnydd-dysgwyr-canllawiau-asesu#datblygu-dealltwriaeth-gyffredin-o-gynnydd-o-fewn-ac-ar-draws-ysgolion>

(Darllenwyd: 2 Ionawr 2021)

Hwb (2020) *Datblygu dealltwriaeth gyffredin o gynnydd o fewn ac ar draws ysgolion*.

Ar gael yn: <https://hwb.gov.wales/cwricwlwm-i-gymru/cefnogi-cynnydd-dysgwyr-canllawiau-asesu#datblygu-dealltwriaeth-gyffredin-o-gynnydd-o-fewn-ac-ar-draws-ysgolion>

(Darllenwyd: 2 Ionawr 2021)

Ministry of Education (2016) *About Student Attitude on Learning*.

Ar gael yn: <https://education.gov.gy/web/index.php/teachers/tips-for-teaching/item/2192-about-student-attitudes-on-learning>

(Darllenwyd: 2 Ionawr 2021)

Stats Wales (2020) *Unemployment in Wales and the UK by duration and year*.

Ar gael yn: <https://statswales.gov.wales/Catalogue/Business-Economy-and-Labour-Market/People-and-Work/Unemployment/ILO-Unemployment/unemploymentwalesuk-duration-year>

(Darllenwyd: 2 Ionawr 2021)

Parentzone Scotland (2021) *Home Learning Environment*.

Ar gael yn: <https://education.gov.scot/parentzone/learning-at-home/home-learning-environment/>

(Darllenwyd: 2 Ionawr)

Street Check (2013) *Area Information for Llansamlet, Swansea, Wales, SA7 9XE*

Ar gael yn: <https://www.streetcheck.co.uk/postcode/sa79xe>

(Darllenwyd: 2 Ionawr 2021)

Llywodraeth Cymru (2020) *My Local School*.

Ar gael yn: <https://mylocalschool.gov.wales/School/6702036?lang=en>

(Darllenwyd: 1 Ionawr 2021)

Llywodraeth Cymru (2017) *Cwricwlwm I Gymru: trosolwg*.

Ar gael yn: <https://llyw.cymru/cwricwlwm-i-gymru-trosolwg>

(Darllenwyd: 1 Ionawr 2021)

Llywodraeth Cymru (2020) *Datblygu gweledigaeth ar gyfer dylunio cwricwlwm*.

Ar gael yn: <https://hwb.gov.wales/cwricwlwm-i-gymru/cynllunio-eich-cwricwlwm/datblygu-gweledigaeth-ar-gyfer-dylunio-cwricwlwm/#cynllunio-cwricwlwm-yng-nghymru,-i-gymru>

(Darllenwyd: 1 Ionawr 2021)

Cyfeirnodï Llun

Keep Wales Tidy (2017) *Eco-Schools*.

Ar gael yn: <https://www.keepwalestidy.cymru/pages/category/eco-schools>

(Darllenwyd: 2 Ionawr 2021)

Guy-Evans, O (2020) *Bronfenbrenner's ecological systems theory*. Simply Psychology.

Ar gael yn: <https://www.simplypsychology.org/Bronfenbrenner.html>

(Darllenwyd: 2 Ionawr 2021)